

Kommissorium for strategisk analyse af ladeinfrastruktur til batteritog i Midt- og Vestjylland, på Svendborgbanen og i Nordjylland

Baggrund

Med den politiske aftale om Infrastrukturplan 2035 (S, V, DF, SF, RV, EL, K, LA, ALT og KD) af 28. juni 2021 er der afsat 15 mio. kr. (2022-priser) til undersøgelse af etablering af den nødvendige ladeinfrastruktur til batteritogsdrift i Midt- og Vestjylland, på Svendborgbanen og i Nordjylland. Der er samtidig afsat 650 mio. kr. til anlæg af ladeinfrastrukturen.

Følgende fremgår af aftalen:

”Parterne er endvidere enige om at afsætte en ramme på 650 mio. kr. til etablering af den nødvendige ladeinfrastruktur til batteritogsdrift på de øvrige strækninger i Midt- og Vestjylland, på Svendborgbanen og i Nordjylland således, at elektrificering af disse strækninger kan ske ved udrulning af batteritogsdrift. Det indebærer opsætning af ladestationer og enkelte korte strækninger med køreledninger i stedet for køreledninger på hele nettet. Udrulningen baseres på en detaljeret analyse af de nødvendige anlægselementer til batteritog og sammenhængen til lokalbanerne.”

Der arbejdes i øjeblikket med at indføre batteritog på flere strækninger i Danmark, og derfor pågår der også undersøgelser af, hvordan ladeinfrastrukturen kan blive anlagt. Erfaringerne fra disse konkrete anlægsprojekter på Lemvigbanen og strækningen Holstebro-Skjern er vigtige forud for en større udrulning af batteritog i det øvrige Midt- og Vestjylland, på Svendborgbanen og i Nordjylland.

Forberedelserne til denne større udrulning af batteritog på statens strækninger skal derfor planlægges således, at staten på den ene side kan nå at få de konkrete erfaringer fra de igangværende projekter samtidig med, at staten på den anden side kan være færdig

med den nødvendige ladeinfrastruktur i takt med, at udskiftningen af de eksisterende dieseltog forventes påbegyndt omkring 2030.

På baggrund af ovenstående foreslås det, at forberedelserne af etableringen af ladeinfrastruktur i det øvrige Midt- og Vestjylland, på Svendborgbanen og i Nordjylland opdeles i to undersøgelsesfaser, startende med denne strategisk analyse. Finansieringen af den strategiske analyse sker inden for den økonomiske ramme af den samlede undersøgelse af ladeinfrastruktur til batteritog i Midt- og Vestjylland, på Svendborgbanen og i Nordjylland.

Opgave

Der skal i første omgang gennemføres en strategisk analyse med henblik på at afklare en række centrale forudsætninger forud for en efterfølgende fase 2-undersøgelse i henhold til ny anlægsbudgettering af ladeinfrastruktur på konkrete placeringer. Dette drejer sig eksempelvis om forslag til placeringer af ladeinfrastrukturen samt en udrulningsplan på strækingsniveau. Analysen skal:

- Fastlægge den forventede praktiske rækkevidde for batteritog i 2030, som lægges til grund for dimensionering af ladeinfrastrukturen.
- Opstille et overblik over eventuelt øvrige infrastruktur-mæssige forudsætninger for at indsætte batteritog på strækningerne.
- Opstille den sandsynlige fremtidige udvikling af togbetjeningen på de berørte strækninger af betydning for indretning og dimensionering af ladeinfrastrukturen, herunder en særskilt vurdering af hensynet til eventuelle landsdelstog København-Herning-Struer, samt den nye jernbane Aarhus-Silkeborg.
- Indeholde et forslag til udrulningsplan for etableringen af ladeinfrastruktur, herunder med angivelse af kritiske beslutningsterminer for opfyldelsen af denne plan.
- Indeholde et opdateret overblik over økonomien i udrulningen af ladeinfrastrukturen baseret på tidligere oplæg og nyeste viden fra de igangværende undersøgelser.

Den strategiske analyse skal tage højde for sammenhængen til fremtidige planer for batteritogsdrift for henholdsvis Nordjyske Jernbaner og Varde-Nørre Nebel samt indeholde en vurdering af mulighederne for synergi med ladeinfrastruktur til brug for privatbanerne og for busser og biler på stationer.

Som grundlag for den strategiske analyse skal der inddrages viden om praktiske løsningsmodeller i eksempelvis Slesvig-Holsten og andre steder, hvor batteritog er under implementering. Denne viden skal viderebringes i afrapporteringen.

Såfremt der viser sig behov, eller det vurderes hensigtsmæssigt, at undersøge og fastlægge flere forudsætninger i den strategiske analyse forud for den næste fase, end oplistet ovenfor, kan dette aftales nærmere med Transportministeriets departement.

Tidsplan

Undersøgelsens tidsplan er:

- Oktober 2022: Undersøgelsen bliver igangsat.
- Ultimo 2023: Afrapportering af den strategiske analyse.

Der forelægges et separat kommissorium for fase 2-undersøgelsen af etableringen af ladeinfrastrukturen sammen med afrapporteringen af den strategiske analyse ultimo 2023.

Organisering

Den strategiske analyse gennemføres i en projektorganisation i Banedanmark med deltagelse af Trafikstyrelsen. Der nedsættes en følgegruppe bestående af Transportministerens departement, Banedanmark og Trafikstyrelsen.

Banedanmark er ansvarlig for en inddragelse af de nuværende operatører på strækningerne og andre eksterne parter, såsom regioner, kommuner, energiselskaber mv., i det omfang det er relevant for denne strategiske analyse.